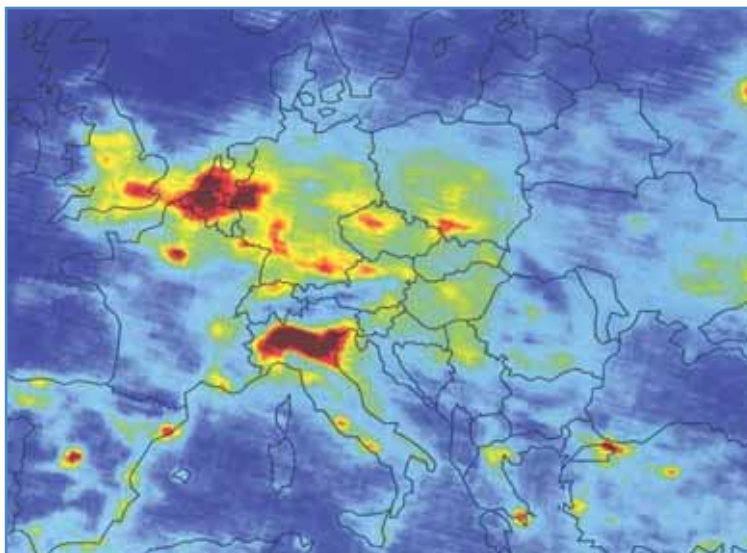

Αγάπη για το περιβάλλον

Η μόλυνση του περιβάλλοντος είναι ένα από τα πιο σημαντικά προβλήματα της εποχής μας. Έχει σοβαρές συνέπειες στην ποιότητα ζωής μας, αφού επηρεάζει τον αέρα που αναπνέουμε, το νερό που πίνουμε, τα τρόφιμα που τρώμε.

Ο αέρας μολύνεται...

◀ από τους καπνούς που βγαίνουν από τις καμινάδες των εργοστασίων...

...από τα καυσαέρια των αυτοκινήτων... ▶

◀ ...από τα σκουπίδια...

Τη θάλασσα μολύνουν

...τα απόβλητα των εργοστασίων...

...οι διαρροές πετρελαίου... ▶

Τα καυσαέρια καθώς και τα χιλιάδες σπρέι που χρησιμοποιούν οι άνθρωποι σήμερα καταστρέ-

φουν το προστατευτικό στρώμα του όζοντος που βρίσκεται στην ατμόσφαιρα και έτσι η επιβλαβής για τον ανθρώπινο οργανισμό υπεριώδης ακτινοβολία φτάνει στην επιφάνεια της γης χωρίς κανένα εμπόδιο...

Η αλλαγή του κλίματος προκαλεί ξηρασία... Το νερό είναι πολύτιμο για τη ζωή πάνω στον πλανήτη.

Μια άλλη σοβαρή συνέπεια της μόλυνσης του περιβάλλοντος είναι η αλλαγή του κλίματος. Τον περασμένο αιώνα, η μέση θερμοκρασία στην υφήλιο αυξήθηκε κατά $0,6^{\circ}\text{C}$, ενώ η μέση θερμοκρασία στην Ευρώπη αυξήθηκε κατά 1°C περίπου, σύμφωνα με τα στοιχεία του τμήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για θέματα περιβάλλοντος.

Τα προβλήματα αυτά είναι σημαντικά, γιατί αφορούν τη ζωή μας. Για να ληθούν, πρέπει ο καθένας μας να αναλάβει δράση. Είναι επείγον όλοι να κατανοήσουμε ότι μπορούμε να βοηθήσουμε κάνοντας απλά πράγματα, όπως να περιορίσουμε τα σκουπίδια, να ανακυκλώνουμε τα απορρίμματα, να εξοικονομούμε ενέργεια στο σπίτι και στη δουλειά, να χρησιμοποιούμε τα μέσα μαζικής συγκοινωνίας, όπου είναι δυνατό, να ποροστατεύουμε το πράσινο και να φροντίζουμε για την εξάπλωσή του, να περιορίσουμε τα σπρέι και τις πλαστικές σακούλες. Η γη είναι το σπίτι μας και χρειάζεται τη φροντίδα μας.

A. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Ποιες είναι οι πιο συνηθισμένες αιτίες μόλυνσης του περιβάλλοντος;
2. Ποια ή ποιες από αυτές θεωρείς ως πιο σημαντική/σημαντικές;
3. Στην περιοχή όπου ζεις, ποια είναι τα κυριότερα προβλήματα σε σχέση με το περιβάλλον;
- 4 Τι νομίζεις ότι πρέπει να γίνει για να λυθούν αυτά τα προβλήματα;

B. Συζητούμε στην τάξη.

1. Τι κάνεις εσύ στο σπίτι σου και στο σχολείο για να βοηθήσεις στην προστασία του περιβάλλοντος;
2. Σε τι πιστεύεις ότι βοηθά η ανακύκλωση;
3. Γνωρίζεις οργανισμούς που ασχολούνται με την προστασία του περιβάλλοντος; Ποιοι είναι και τι ακριβώς κάνει ο καθένας;

η μόλυνση
η ρύπανση
η καταστροφή
τα απόβλητα
τα καυσαέρια
τα σκουπίδια
τα απορρίμματα
η ξηρασία
οι πλημμύρες
οι καπνοί

η αύξηση
η άνοδος
η μείωση
η κάθοδος
η αλλαγή
η συνέπεια
οι επιπτώσεις
η βελτίωση
η επιδείνωση
η χειροτέρευση
η προστασία
η φροντίδα
ο περιορισμός
η εξάπλωση
η λύση

επιβλαβής - επιβλαβής - επιβλαβές
σημαντικός - σημαντική - σημαντικό
σοβαρός - σοβαρή - σοβαρό
μέσος - μέση - μέσο
περασμένος - περασμένη - περασμένο
πολύτιμος - πολύτιμη - πολύτιμο

καταστρέφω
μολύνω
αυξάνομαι
προκαλώ
επηρεάζω
μειώνω
περιορίζω
προστατεύω
αναλαμβάνω δράση
ανακυκλώνω τα απορρίμματα
εξοικονομώ ενέργεια

η συγκοινωνία
η ανακύκλωση
η εξοικονόμηση
η ενέργεια
το σπρέι
η ακτινοβολία

τα μέσα μαζικής συγκοινωνίας
οι πλαστικές σακούλες
η υπεριώδης ακτινοβολία
το στρώμα του όζοντος
η τρύπα του όζοντος

Γ. Κοιτάζουμε τις εικόνες και μιλούμε γι' αυτές.

κάνε την ανακύκλωση καθημερινή συνήθεια ζωής!

ολοκληρωμένα κέντρα ανακύκλωσης του Δήμου Αθηναίων

ανακυκλώνεις

- πλαστικά μπουκάλια (από νερό, χυμούς, γάλα, αναψυκτικά κλπ)
- μεταλλικά κουτιά (από αναψυκτικά, μπίρες, σόδες, γάλατα κλπ)
- γυάλινες φιάλες (από γάλα, χυμούς, νερό, ποτά, μπίρες κλπ)

κερδίζεις
εκπτώτικα κουπόνια αγορών, σε οποιοδήποτε κατάστημα ΑΒ Βασιλόπουλος

ή δωρίζεις
τα χρήματα στο σύλλογο "το χαμόγελο του παιδιού"

κι ακόμα...
μπορείς να ανακυκλώσεις κινητά τηλέφωνα, μπαταρίες, χαρτί και άλλα υλικά

Χαρηγός Επικοινωνίας **LOVE 97.5** loveradio.gr

Αφήστε το αυτοκίνητο...

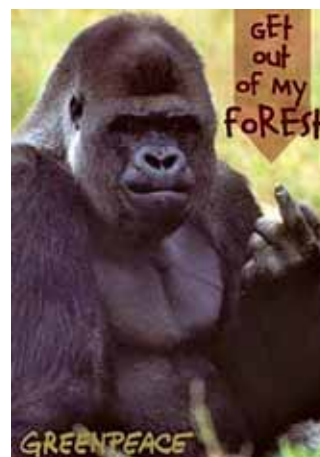
Τώρα, τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς σας πάνε παντού

Υπουργείο Μεταφορών & Επικοινωνιών

GREENPEACE GREENPEACE GREENPEACE GREENPEACE

Δ. Λέω με λόγια δικά μου τι σημαίνουν οι λέξεις:

- ο κάδος ανακύκλωσης
- φύτευση πρασίνου
- περιορισμός πλαστικών συσκευασιών και σπρέι
- εξοικονόμηση ηλεκτρικής ενέργειας στο σπίτι
- κατέβασμα του θερμοστάτη
- πιο ζεστά ρούχα το χειμώνα
- προστασία των δασών
- τα μέσα συγκοινωνίας

Ε. Λέμε με ποια λέξη της δεύτερης στήλης ταιριάζει κάθε λέξη της πρώτης στήλης:

α

1. η ρύπανση των
2. η μόλυνση της
3. η προστασία του
4. η καταστροφή του
5. η εξοικονόμηση
6. χρησιμοποιώ τα
7. κατεβάζω
8. σβήνω τα φώτα

β

- α. ατμόσφαιρας
- β. πλανήτη
- γ. νερών
- δ. ενέργειας
- ε. μέσα συγκοινωνίας
- στ. περιβάλλοντος
- ζ. όταν δεν τα χρειαζομαι
- η. τον θερμοστάτη

ΣΤ. Διαβάζουμε και συζητούμε.

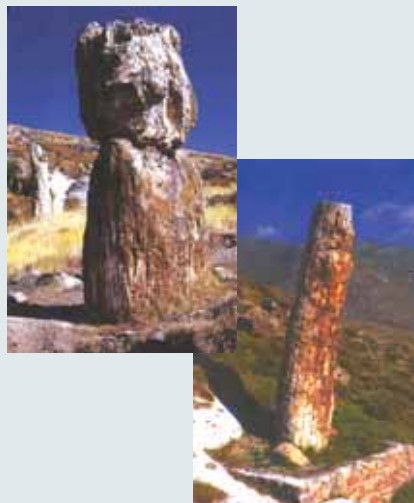
ΑΠΟΛΙΘΩΜΕΝΟ ΔΑΣΟΣ ΛΕΣΒΟΥ

Μνημείο Παγκόσμιου Ενδιαφέροντος

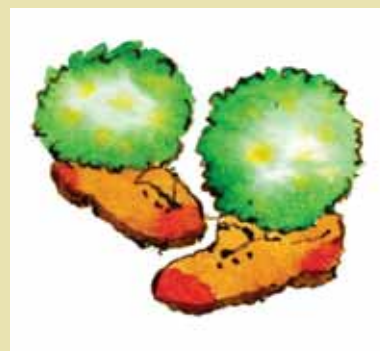
ΚΗΡΥΧΘΗΚΕ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟ ΜΝΗΜΕΙΟ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΥΝΕΣΚΟ

«Ένα μοναδικό στολίδι της φύσης φιλοξενείται σ'ένα πανέμορφο μέρος: το Απολιθωμένο Δάσος βρήκε τόπο ιδανικό για να ξεκουράσει τα εκατομμύρια χρόνια του.»

Έτσι ανακοινώνεται σε τοπική εφημερίδα ένα από τα μοναδικά φυσικά φαινόμενα του πλανήτη μας που βρίσκεται στη Λέσβο ή, όπως είναι κι αλλιώς γνωστή, τη Μυτιλήνη. Σε μια άγρια τοποθεσία υπάρχουν τρία Πάρκα Απολιθωμένων Δέντρων και στο όμορφο Σίγρι βρίσκεται το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου.

Ζ. Δες τις εικόνες και πες την ιστορία.

Ισοσύλλαβα θηλυκά σε -α και -η

σε -α Άρχισε **η απεργία** των εργαζομένων.
 Η διάρκεια **της απεργίας** θα είναι μεγάλη.
 Δε μπορούμε να αναστείλουμε **την απεργία**.
 Η κυβέρνηση ζήτησε να σταματήσουν **οι απεργίες** και να ξεκινήσει διάλογος.
 Μήνας **απεργιών** ο Νοέμβριος.
 Οι εργαζόμενοι θέλουν να συνεχίσουν **τις απεργίες**.

Ενικός αριθμός				Πληθυντικός αριθμός			
Ον.	η	μητέρα	θάλασσα	Ον.	οι	μητέρες	θάλασσες
Γεν.	της	μητέρας	θάλασσας	Γεν.	των	μητέρων	θαλασσών
Αιτ.	τη	μητέρα	θάλασσα	Αιτ.	τις	μητέρες	θάλασσες
Κλ.	-	μητέρα	θάλασσα	Κλ.	-	μητέρες	θάλασσες

► Μερικά θηλυκά προπαροξύτονα και παροξύτονα ισοσύλλαβα σε -α «κατεβάζουν» τον τόνο στη γενική πληθυντικού.

Τονίζονται στην παραλήγουσα στη γενική του πληθυντικού:	Τονίζονται στη λήγουσα στη γενική του πληθυντικού:
<p style="text-align: center;">ταυτότητα, δυνατότητα, ικανότητα,...</p> <p style="text-align: center;">η ικανότητα – οι ικανότητες – των ικανοτήτων</p>	<p style="text-align: center;">έννοια, άγκυρα, αίθουσα, άμαξα, αξία, απεργία, γέφυρα, γλώσσα, γραβάτα, γυναίκα,...</p> <p style="text-align: center;">η θάλασσα – οι θάλασσες – των θαλασσών η έννοια – οι έννοιες – των εννοιών η απεργία – οι απεργίες – των απεργιών</p>

σε -η Η **αλλαγή** του κλίματος θα επηρεάσει όλες τις χώρες.
 Τα σημάδια **της αλλαγής** του καιρού έγιναν φανερά από χτες το βράδυ.
 Προστατέψου από **την αλλαγή** του καιρού.
 Δε μου αρέσουν **οι αλλαγές** γενικά.
 Οι επιπτώσεις **των αλλαγών** στο κλίμα του πλανήτη αναλύθηκαν από τους επιστήμονες.
 Αποφεύγω **τις αλλαγές**.

Ενικός αριθμός			Πληθυντικός αριθμός			
Ον.	η	τέχνη	Ον.	οι	τέχνες	αλλαγή, αρχή, Αφρική, γραμμή, διακοπή, εκλογή, μηχανή, τιμή, φωνή, ψυχή, αγάπη, βιβλιοθήκη, δίκη, επιστήμη, Ευρώπη, μύτη, νίκη, τέχνη,
Γεν.	της	τέχνης	Γεν.	των	τεχνών	
Αιτ.	τη	τέχνη	Αιτ.	τις	τέχνες	
Κλ.	-	τέχνη	Κλ.	-	τέχνες	

► Στη γενική του πληθυντικού τα ουσιαστικά αυτά τονίζονται στη λήγουσα.
 η αρχή–οι αρχές–**των αρχών** η δίκη–οι δίκες–**των δικών** η τέχνη–οι τέχνες–**των τεχνών**